

Գլուխ 3

Մովսես

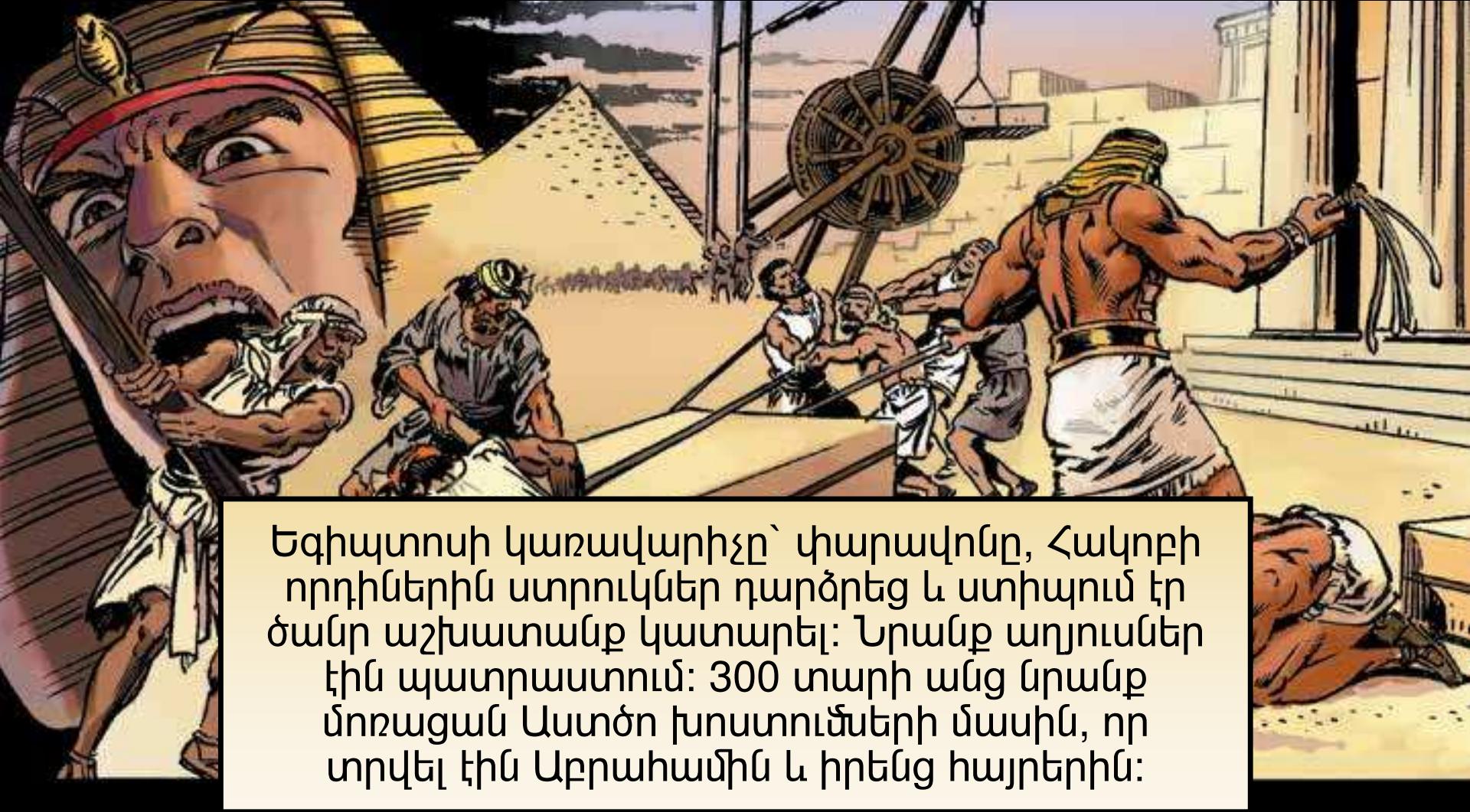
Ա.թ.ա. 1706

Սովորմանակ Աբրահամի թոռ
Հակոբը իր տասներկու որդիներին,
նրանց ընտանիքներին և ծառաներին
տարավ Եգիպտոս, որ կարողանան
ապրել: Եգիպտոսում նրանք երկրի
ավագի չափ շատացան:

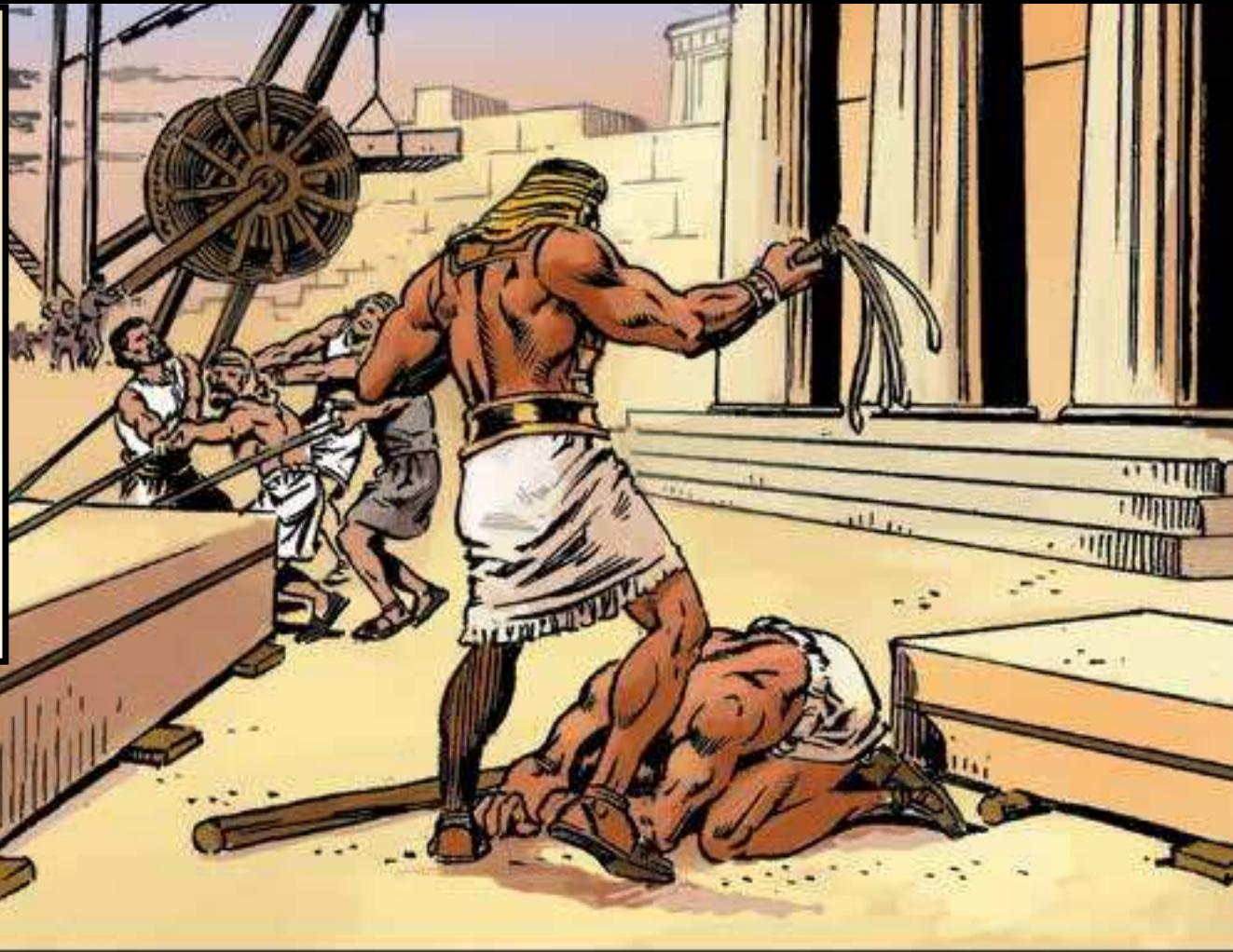

Շուտով Հակոբի որդիները, ում
անունը փոխվեց և դարձավ Իսրայել,
քանակապես գերազանցեցին
Եգիպտացիներին:

Եգիպտոսի կառավարիչը՝ փարավոնը, Հակոբի որդիներին ստրուկներ դարձրեց և ստիպում էր ծանր աշխատանք կատարել: Նրանք առյօւներ էին պատրաստում: 300 տարի անց նրանք մոռացան Աստծո խոստումների մասին, որ տրվել էին Աբրահամին և իրենց հայրերին:

Աստված ասել էր
Աբրահամին, որ իր
ժողովուրդը կգնա
օտար Երկիր և
կծառայի այնտեղ: Նա
նույպես խոստացել
էր, որ 400 տարի
հետո կդատի այդ
ազգին և կտանի
իր ժողովրդին
խոստացված Երկիր:

Ես ճիշտ եմ ասում: Փարավոնը
Վախենում է, որ մենք շատանում ենք:
Նա սպանում է բոլոր նորածիններին:
Եգիպտացիները թույլ են ու ալարկուտ:
Մեր տղամարդիկ շատ ուժեղ են ծանր
ֆիզիկական աշխատանքի պատճառով:
Նրանք վախենում են մեզանից:

Նրանք
չեն սպանի իմ
փոքրիկին, Աստված
կպահպանի նրան:

Ի՞նչ կարող է
Աստված անել
փարավոնի
զորության դեմ:

Ո՞չ, ոչ իմ
փոքրիկը: Դուք
չեք կարող դա
անել:

Փարավոնը, վախենալով, որ
հրեաները շատանում են, որոշեց
սպանել բոլոր նորածին տղաներին:

Բայց, մայրի՛կ,
հ՞նչ պետք է ասեմ
զինվորներին և
հարևաններին, եթք
հարցնեն ուր է մեր
երեխան:

Դու
Ճշմարտությունը
կպատմես նրանց:
Իր սեփական
մայրը գետն է զցել
երեխային, որ
զինվորները դա
չանեն:

Մոտավորապես մ.թ.ա. 1525

Երբէն
նորից կտեսնե՞նք
փոքր եղբորս:
Այս, այդ ստոր
եգիպտացիները:

Աստված
կպաշտպանի
նրան: Դու մոտ
կանգնիր և
հետևիր:

Փարավոնի աղջիկը Եկավ
գետի մոտ, որ լողա:

Հնարավոր է նա
եբրայեցիներից
մեկի որդին է :

Օ՛, ինչ
լավս է:

Հնարավոր
է նա քաղած
լինի:

Ես
կպահեի
նրան, եթէ
կարողանայի
գտնել մեկին,
ով կկերակրեր
փոքրիկին:

Մի հրեա
երեխա կա, մի՞զուցէ
նա իմանա ինչ-որ
մեկին, ով կարող է
կերակրել:

Գնամ գտնեմ
մեկին, ով կարող է
կերակրել Երեխային:
Ես գիտեմ մի կնոջ, ում
Երեխային գետն են զցել, և
նա կարող է կերակրել:

Ելից 2.3-9

Այս ի՞նչ
արեցի ես:
Արդյո՞ք նորից
կտեսնեմ իմ
երեխային:
Արդյո՞ք Աստված
հոգ է տանում
նրա համար:

Դու ուրիշ
տարբերակ
չունեիր: Դու
չեիր կարող նրան
հավիտյան թաքցնել:
Վաղ թե ուշ զինվորները
կգտնեին և կսպանեին
նրան: Դու ուղղակի
պետք է շարունակես
վստահել Աստծուն:

Մայրի՛կ,
մայրի՛կ:

Մայրիկ, փարավոնի աղջիկը եկավ
գետի մոտ և գտավ իմ փոքր եղբորը: Նա
ցանկանում է պահել և մեծացնել տղային և
փնտրում է կնոջ, ով կարող է կերակրել:

Հիմա նա այստեղ է գալիս:

Օրինյա՛լ
է Աստված
հավիտյան:

Լսել
Եմ դուք
կորցրել եք ձեր
երեխային: Շատ
եմ ցավում: Ես նրան
գետում եմ զտել և
քեզ կվճարեմ նրան
կերակրելու
համար:

Երբ
նա կրծքից
կտրվի, կզամ և նրան
պալատ կտանեմ, որտեղ նա
կմեծանա որպես Եգիպտոսի
ապագա փարավոն:
Մենք նրան Մովսես
կկոչենք:

Մովսեսը մեծանում էր, և նա
սովորեցնում էր տղային իր
հայրերի Ճշմարիտ Աստծո մասին:
Աստված հատուկ ծրագիր ուներ
այս փոքրիկ տղայի կյանքում:

Ցատկի՞ն
այստեղ, փոքրի՞կ
արքայազն: Մենք
զնում ենք պալատ:

Ինչքա՞ն
արագ նրանք
կարող են վազել:

Շնորհակալ եմ
Մովսեսին կերակրելու համար,
նա շատ առողջ տեսք ունի: Նա
կդառնա զորավոր և հարուստ
մարդ Եգիպտոսում:

Լինելով փարավինի աղջկա որդեգրված զավակ՝
Միվսեսը մեծացավ և դարձավ կարևոր մարդ
Եգիպտոսում: Նա դարձավ հարուստ և շատ զորավոր
մարդ, բայց երբեք չմոռացավ իր ժառանգությունը:

Ասում եմ քեզ,
Մովսես, մեր հայրերի՝
Աբրահամի, Իսահակի և Հակոբի
Աստված, ասել է Աբրահամին, որ
նրա սերունդը կշատացնի, և նրանք
գերիներ կլինեն օտար Երկրում,
որ իրենցը չէ: Ահա՝ և մենք:

Այո՛,
և նույնպես
ասել էր,
որ մենք
կտանջվենք այդ
օտար Երկրում
400 տարի:
Մենք այստեղ
ենք արդեն 359
տարի, մեզ
մասց 41
տարի:

Դա անհավանական է
թվում: Փարավոնը երբեք իր
ստրուկներ բաց չի թողնի և
հատկապես չի թողնի դուրս
գան հարստությունով: Բայց,
միզուցե մի ելք կա: Ինչո՞ւ
սպասել 41 տարի:

Նաև Աբրահամին ասել էր,
որ կդատի այդ ազգին այն չարիքի
համար, որ մեզ կանեն, և մենք
այստեղից դուրս կգանք շատ
հարստությունով և կգնանք այն
երկիրը, որ Աստված մեր հայրերին
խոստացավ:

Եբրայեցիները տառապում էին իրենց տերերի պատճառով: Նրանք ստիպված էին աշխատել ցեխոտ փոսերում և աղյուսներ պատրաստել:

Մովսեսը չկարողացավ տեսնել նրանց տառապանքը և որոշեց մի բանով օգնել նրանց:

Վե՛ր կաց,
քանի դեռ քեզ
մեռնելու չափ
չի ծեծել:

Վե՛ր կաց,
դո՛ւ, կեղտո՛տ
խոզ:

Եբե՛ր, վե՛ր կաց:

Միօր Մովսեսը
տեսավ, թե ինչպես
է Եգիպտացին
դաժանաբար ծեծում
իր ժողովրդից մեկին:

Փրկության
ժամն եկել է: Այս
ամենը պետք է
վերջանա:

Սովոր սպանեց
եգիպտացուն և թաղեց,
բայց ինչ-որ մեկը տեսավ
և պատմեց փառավոնին:

Կանգնի՞ր, դու
պետք է դատվես
մարդասպանության
համար:

Սա
Մովսեսն է:

Աստված
իմ, այս ի՞նչ
արեցի ես:

Մոտավորապես մ.թ.ա. 1491

Մովսեսը լքեց Եգիպտոսը և զնաց
անապատ: Նա միայնակ էր,
չուներ ընտանիք և ընկերներ:

Ելից 2.11-15

Մովսեսը շատ
օրեր քայլեց:
Երբ հոգնեց և
չէր կարողանում
առաջ
շարժվել, եկավ
հովհանքի
վրանների մոտ:

Այնտեղ
մարդ կա:

Նա
համարյա մեռած
է: Զո՞ւր բերեք:

Նա
եգիպտացի է:

Մովսեսը նոր կյանք սկսեց
մադիամացիների մեջ: Նա սովորեց
անապատի կյանքը, ամուսնացավ և
դարձավ հովիվ: Եգիպտոսը դարձավ
հիշողություն: Մովսեսը հույսը կորցրեց,
որ երբեք նորից կտեսնի իր ժողովրդին:

Սա շատ տարօրինակ է:
հնչպե՞ս կարող է թուփը այրվել
և չվերջանալ: Այն շարունակ
այրվում և այրվում է:

**Սովոր՝ հանի՛ր
կոշիկներդ, որովհետև դու
սուրբ երկրի վրա ես կանգնած:
Ես քո հայրերի՝ Աբրահամի,
Իսահակի և Հակոբի
Աստվածն եմ:**

Ես տեսա և լսեցի
իմ ժողովրդի տանջանքն
ու աղաղակը Եգիպտոսում:
Ժամանակն է փրկել նրանց իրենց
նեղություններից և տանել այն երկիրը,
որ խոստացել եմ իրենց հայրերին:

Ես կուղարկեմ քեզ
փարավոնի մոտ, և դու կազատես
իմ ժողովրդին իրենց կապանքներից: Դու
կատես նրան, որ ազատի իմ ժողովրդին,
և նա կմերժի: Հետո ես Եգիպտոսին ցույց
կտամ իմ զորությունը: Դրանից հետո նա
թույլ կտա դուրս գալ:

Բայց
նրանք չեն
հավատա, որ դու
ես ինձ ուղարկել:
Նրանք ուղղակի
կծիծաղեն:

Գավազանդ
գցի՞ն գետնին:

Ի՞նչ,
զավազա՞նս:

Այն
թունավոր օձ
դարձավ:

Պոչից բռնի՞ր
օձին:

Այն
կրկին
գավազան
դարձավ:

Գնա՛ Եգիպտոս, ես
կսովորեցնեմ քեզ ինչ խոսել
և ցույց կտամ, թէ ինչ անել:
Քո եղբայր Ահարոնը քո
օգնականը կլինի:

Մ.թ.ա. 1445

Արդեն քառասուն
տարի է անցել: Բոլորը,
ովքեր գիտեին իմ
անցյալը, արդեն մահացել
են: Ոչ ոք չի ճանաչի ինձ:

Դու վերադառնում ես
Եգիպտոս: Իսկ այն մարդիկ,
որ ուզում էին սպանել քեզ, չե՞ս
մտածում դրա մասին:

Մինչև
փառավոնը
Աստծո
ժողովրդին թույլ
տա գնալ:

Ինչքա՞ն
Ժամանակով
ես գնում:

Կանչե՞ք
բոլոր ավագներին:
Փրկության ժամն եկել է:

Ովքե՞՞ր են
սրանք:

Սա Ղևտացի
Ահարոնն է: Մյուսը նման է
մեզ, բայց ստրուկ չէ:

Մոտ եկե՞ք,
իսրայելի բոլոր
ավագներ:

Սովուսը
ծնվել է ութսուն
տարի առաջ մեծ
սպանդի ժամանակ,
երբ փարավոնը
սկսեց սպանել բոլոր
տղա երեխաներին:
Նրա մայրը նրան
դրեց զամբյուղի մեջ և
թաքցրեց գետում: Աստծո
նախախնամությամբ՝
փարավոնի աղջիկը
գտավ Սովուսին և
մեծացրեց որպես
եգիպտացի:

Ելից 4.29-31

Քառասուն տարի առաջ Սովորել որոշեց,
որ ավելի լավ է տանջվի իր ժողովրդի հետ, քան
կառավարի որպես եգիպտացի: Նա փորձեց մեզ փրկել իր
ուժերով, բայց ձախողվեց: Անցած քառասուն տարիները Սովորեն
ապրեց մեր հայրերին խոստացված երկրի անապատում: Վերջերս
Աստված խոսեց նրա հետ և ցույց տվեց, թե ինչպես պետք է մեզ
ազատի փարավոնից: Հիմա, Սովորել ձեզ ցույց կտա այն
նշանները, որ պետք է անի փարավոնին համոզելու համար,
որ արձակի մեզ:

Աբրահամի
Աստված խոսեց ինձ
հետ այրվող թիհ միջից
և ինձ ուղարկեց, որ ձեզ
առաջնորդեմ մեր հայրերի
երկիրը: Սա է նշանը:

Այո՛: Նրա
զավագանը օձ
դարձավ:

Մի՛
վախեցեք:

Նայե՛ք
սրան:

Աստված
մեզ
ազատագրող
է ուղարկել

Այո, իհմա
կտեսնի
փարավոնը:

Առ հրաշք է:

Հիմա մենք
գնում ենք
փարավոնի
մոտ:

Աբրահամի Աստված:

Fig 4.17, 30

Ոչինչ չի
փոխվել այստեղ
քառասուն տարի առաջ
իմ հեռանալուց հետո:
Հիշի՞ր, պետք է ասես
այն, ինչ կասեմ քեզ:

Իսրայելի
Աստված խոսեց Մովսեսի
հետ: Նա ասաց, որ դու պետք
է թույլ տաս, որ ժողովուրդը
գնա անապատ Երեք օրով՝
Աստծուն Երկրապագելու և զոհ
մատուցելու համար:

Քա՛հ, իսրայելի Աստված: **Քա՛հ**,
քա՛հ, **քա՛հ**: Ես չգիտեմ ձեր Աստծուն:
Ո՞վ է այդ Աստված, որին պետք է
հնազանդվեմ: Դա ծիծառելի է: Ես թույլ
չեմ տա իմ ստրուկներին Երեք օրով
անապատ գնալ:

Ես լսել եմ, որ դու խռովեցնում
ես իմ ժողովրդին՝ ստիպելով
դադարեցնել աշխատանքը: Եվ իհմա
նրանք ցանկանում են երեք օրով գնալ և
երկրպագել Աստծուն, որին ես չգիտեմ:
Ես այնպես կանեմ, որ նրանք ավելի
շատ ծանրաբեռնվեն աշխատանքով:

Այսուհետ, նրանք պետք է
հրենց համար ծղոտներ գտնեն,
որ կարողանան առյուսներ
պատրաստել:

Կարո՞ղ ես
պատկերացնել
Նրանց
հանդգնությունը:

Զվարճալի
է: Նրանք այնպես
ներխուժեցին այստեղ,
կարծես Աստծո ձայնը
լինեին:

Դու մեզ ասում ես, որ
այն, ինչ հաջողվեց անել դա մեր
աշխատանքը կրկնապատկե՞լն էր: Սա
ինչ ազատագրում է: Եվ դու կարծում
ես, որ Աստված է քեզ ուղարկել:

Ո՞ւմ
տեղն է
հոեն դրել:

Չեմ
հավատում,
որ նրա
ծուղակն
ընկանք:

Խելազարի
մեկը:

Ուրեմն, դուք անելիքներ չունեք:
Ուզում եք զնալ և երկրպագել ձեր
Աստծուն: Մենք կսովորեցնենք ձեզ
անգործ չնալ:

Եհովա՛, այն
պահից սկսած,
ինչ եկել եմ քո
անունով խոսելու,
ամեն ինչ դեպի
վատն է գնում:
Ինչո՞ւ ինձ այստեղ
ուղարկեցիր:

Ես
Եմ Եհովան,
քո հայրերի
Աստվածը: Եվ
Ես տեսել եմ իմ
իսրայել ժողովրդի
տառապանքը և
լսել եմ նրանց
աղաղակը:

Ժամանակն է իրականցնել
Աբրահամին տված իմ խոստումը
և տանել այս ժողովրդին քանանի
երկիր: Դու նրանց կառաջնորդես,
Մովսե՛ս:

Բայց ես չեմ
կարողանում վարժ
խոսել: Փարավոնը
չի լսի ինձ:

Ահարոնը կխոսի
քո փոխարեն, դու միայն
ինձ լսիր և նրան ասա, թէ ինչ
պետք է խոսի: Սկզբում փարավոնը
չի լսի ձեզ, բայց ես նրան այնպիսի
նշաններ ցույց կտամ, մինչև
Եգիպտացիները ճանաչեն, որ ես
եմ Ճշմարիտ Աստվածը:

ღარე, ღარე,
ինչո՞ւ եք նորից
հետ եկել:

Եհովան ասում
է. «Թո՛ւյլ տուր իմ
ժողովրդին զնալ»:

Սա է նշանը, որ
Եհովան խոսել է:

քա՞հ,
քա՞հ, քա՞հ,
դա ընդամենը
կախարդական
ինարք է: Դա ինձ
չի վախեցնում:
Կանչե՛ք մեր
կախարդներին:

Նա դա շատ
սահուն արեց: Այն
իրական է թվում,
այնպես չէ:

Որտեղի՞ց է նա
սովորել իրաշքներ
անել:

Արագացրե՛ք, Եկե՛ք,
որ կատարեք այն հնարքը, որ
զավագանը օձ է դառնում:

Օձերի Աստված
Նեսերտը ուղարկել
է մեզ ասելու, որ շատ
այցուսներ պատրաստեք:
Քա՞հ, քա՞հ. քա՞հ:

Սովորե՞ս, իհմա
ի՞նչ ենք անելու: Մենք
կարծես **իհմարներ**
լինենք:

Նայե՛ք,
նրա օձը ուզում
է պայքարել մեր
օձերի հետ:

Նրա
օձը ուտում
է մեր
օձերից
մեկին:

Նա
ամբողջությամբ
կուլ տվեց մեր
օձին:

Մի՛ ասա, որ այն
պատրաստվում է կու^լ
տալ մեկ ուրիշ օճի: Օճերի
աստված Նեսերտը
կբարկանա:

ღԵմ
հավատում:
Նրա օճք կուլ
տվեց մեր բոլոր
օձերին:

Ինչպե՞ս է
սա հնարավոր:

Եհովան
արարչագործության
Աստվածն է: Նա ասում
է. «Թո՛ւյլ տուր իմ
ժողովոդին զնալ»:

Ելից 7.12

Ես չգիտեմ
ինչպես դա արեցիք,
բայց չեմ պատրաստվում
վարձատրել ձեզ
միլիոնավոր ստրուկներով:
Հեռացե՛ք այստեղից:

Ելից 7.13

Ինչո՞ւ
Եհովան մեզ
այնպիսի նշան
տվեց, որ փարավոնի
կախարդներն էլ
կարողացան անել:
Մենք կարծես իհմար
լինեինք:

Ես չգիտեմ,
բայց Աստված ասել էր, որ
խստացնելու է փարավոնի սիրտը:
Եվ եղավ այն, ինչ նա ասել էր:
Նկատեցի՞ր ինչքան բարկացավ,
երբ իմ գավազանը կերավ իր
օձերին:

Ես մի տեղ
պետք է գտնեմ, որ
խոսեմ Եհովայի հետ:
Չգիտեմ հետո ինչ
պետք է անեմ:

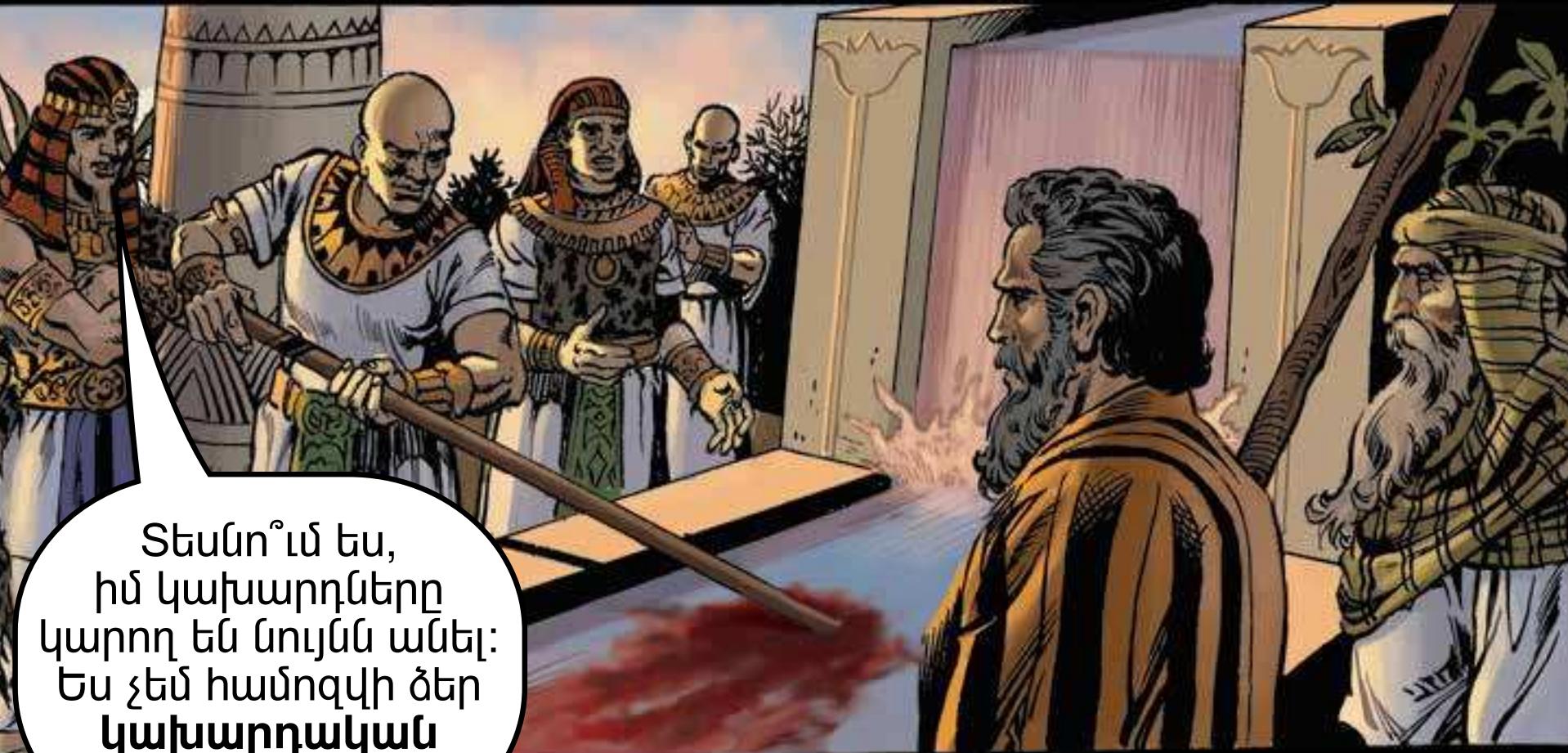
Աստված կրկին
հանդիպեց Մովսեսի
հետ և ասաց
ինչ անել հետո:
Եգիպտացիները
ծաղրեցին
Մովսեսին, իր
ժողովուրդը մերժեց
իրեն, որովհետև
փարավոնը ավելի
ծանրացրեց
աշխատանքը, բայց
Մովսեսը հավատաց
և հնազանդվեց
Աստծուն, նույնիսկ,
եթե ոչինչ չէր
հասկանում:

Եհովան
ասում է. «
Որովհետև դու
թույլ չտվեցիր իմ
ժողովրդին գնալ, և
որպեսզի իմանաս,
որ ես եմ Ճշմարիտ
Աստվածը, Եգիպտոսի
բոլոր ջրերը արյուն
կդառնան:

Ելից 7.15-21

Տեսնո՞ւմ ես,
իմ կախարդները
կարող են նույնն անել:
Ես չեմ համոզվի ձեր
կախարդական
հնարքներով:

Ես
երբեք իմ կյանքում
նման բան չեմ տեսել:
Նույնիսկ աղբյուրներն ու
փոքր լճակներն են արյուն
դարձել: Ի՞նչ ասաց նա,
ի՞նչ էր նրա Աստծո
անունը:

Նրանք
երբեք չեն ասել: Ի՞նչ
տարբերություն: Մենք
հազարավոր աստվածներ
ունենք: Նեղոս գետի
աստվածը բարկացած
կլինի:

Այդ Սովուեսն
ասում է, որ իր
Աստված միակ
Աստվածն է:

ՄԵ՞Կ
Աստված: Շատ
Ճիծաղելի է:

Զրերը արյուն դառնալուց յոթ
օր անց Մովսեսը կրկին Աստծոն
դատաստանը բերեց Եգիպտոսի վրա:

Թո՛ղ զրերում շատ
գորտեր առաջանան:

Հոտած արյան
ջրերում իանկարծակի
միլիոնավոր գորտեր
առաջացան:

Ելիշ 7.21-25, 8.6

Տունս
լցված է
զորտերով:

QJJJJ.

■ ■ ■

Ինչո՞ւ են
նրանք ավելի **շատ**
գորտեր ստեղծում:
Զէ՞ որ Մովսեսն արդեն
բավականին շատ է տվել
մեզ: Հիմա էլ փարավոնը
կավելացնի:

Փարավո՞ն,
տե՛ս,
կախարդներն էլ
են կարողանում
գորտ ստեղծել:

Ինչո՞ւ նրանց թույլ չես
տալիս գնան անապատ,
ինչպես որ խնդրում են:
Մենք այլևս չենք կարող
դիմանալ սրան:

Կանչի՞ր
Մովսեսին,
ասա՞ , որ
ուզում եմ
խոսել:

Այո՞ ,
Տե՛ր, ինչպես
կասես:

Խնդրիր Եհովային, որ
հեռացնի գորտերին: Եթե
նա անի դա, ես թույլ կտամ
քո ժողովրդին զնալ և զոհ
մատուցել:

Դու ինձ ասա
երբ կուզես, որ
գորտերը վերանան, և
այդպես կլինի:

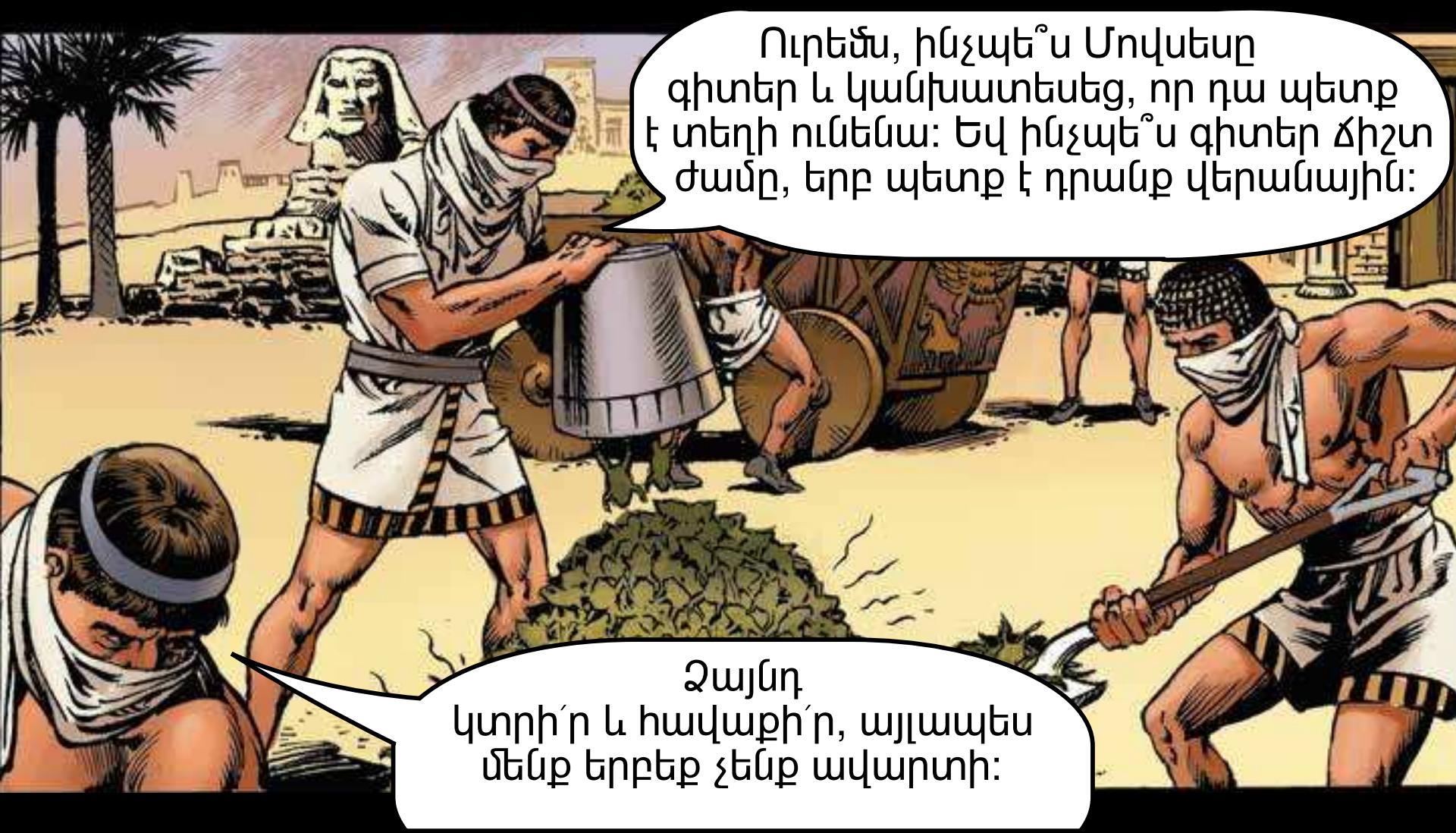

Ելից 8.7-10

Երբ
փարավոնը
տեսավ, որ
գորտերը
վերացան իր
նշանակած
ժամին,
խստացրեց
սիրտը և
թույլ չտվեց
եբրայեցիներին
զնալ:

Ի՞նչ Աստված է
այս Եհովան, որ մեր
երկիրը գորտերով
լցրեց:

Ինչո՞ւ ես կարծում, որ
Աստված է սա արել,
ինարավոր է բնական
երևույթ լինի:

Ուրեմն, ինչպե՞ս Մովսեսը
գիտեր և կանխատեսեց, որ դա պետք
է տեղի ունենա: Եվ ինչպե՞ս գիտեր Ճիշտ
ժամը, երբ պետք է դրանք վերանային:

Զայնդ
կտրի՛ր և հավաքի՛ր, այլապես
մենք երբեք չենք ավարտի:

Եվ Եհովան ասաց Սովորեսին.
«Ասա՛ Սիարոնին. մեկնի՛ր
ձեռքդ և հարվածիր Երկրի
հողին, որ Եգիպտոսի ամբողջ
Երկրում մժեղ լինի»:

Եվ Եգիպտոսի
ամբողջ փոշին
մժեղի վերածվեց:

Ինչպե՞ս չես կարող մժեղ ստեղծել: **Մարդիկ**
կմտածեն, որ նրա Աստված ավելի
զորավոր է, քան մերը: Դու միայն
կախարդական հնարքներ կարող ես
անել:

Բայց, տե՛ր իմ,
Վստահ սա Աստծո
ձեռքի գործն է: Ոչ մի մարդ
չի կարող անել այն ամենը,
ինչ այն երկուսը արեցին:
Մենք անզոր ենք:

Բնական բացատրություն պետք է լինի,
բայց մենք սա այլևս չենք կարող հանդուրժել:
Իուր ուղարկիր Մովսեսին: Նրան ասա, որ, Եթե
իր Աստված հեռացնի մժեղներին, ես թույլ կտամ
Եբրայեցիներին զնալ և ծառայել իրենց Աստծուն:

Ելից 8.13-19

Մժեղները հեռացան,
բայց Ես չեմ կարող
թույլ տալ, որ
ստրուկները հեռանան:
Սիանից հետո էլ ի՞նչ
կարող է նրա Աստված
անել:

Աստված Խոսեց
Մովսեսի հետ: Աստված
ասում է. « Ես շնաձանձ
կուղարկեմ Եգիպտոսի
վրա: Զեր տները լցված
կլինեն դրանցով: Բայց
այս անգամ, ես

տարբերություն
կդնեմ
Եգիպտացիների և
Եբրայեցիների միջև:

Հայրիկ,
ինչո՞ւ մեր
քահանաները
չեն կանգնեցնում
այս **մարդուն**:
Ո՞ւր է նրանց
զորությունը:

Ես կրոնի մասին
ոչինչ չգիտեմ:
Ես իմ զործով եմ
զբաղված:

Ճիշտ այնպես է,
ինչպես նա ասել էր:
Եբրայեցիների մեջ
շնաձանձ չկա: Սա պետք
է, որ նրանց Աստծո ձեռքի
գործը լինի:

Գնա՛,
զոհի՞ն
Մովսեսին:

Ուրեմս, զնացե՞ք և
պատարագ մատուցեք ձեր
Աստծուն, բայց Եգիպտոսից
դուրս մի՛ եկեք:

Մենք,
առնվազն երեք
օրվա ճանապարհ
պետք է զնանք:

Ես ասացի,
որ կարող եք զնալ,
բայց հեռու զնալ չեք
կարող: Հիմա, խնդրեք ձեր
Աստծուն, որ հեռացնի
գարշահոտ ճանձերին:

Ոչ մի
կենդանի շնաձանձ
չնաց ամբողջ
Եգիպտոսում: Սա
հրաշք է:

Զայնդ կտրի՞ր,
այնպես ես խոսում
կարծես սկսում
ես հավատալ
շատախոսին:

Փարավոնը կոկին
խստացրեց սիրտը և թույլ
չտվեց ժողովրդին գնալ:

Աստված մեկ այլ
ժամանակաւոր ուղարկեց
Եգիպտոսի վրա:
Նրանց բոլոր կովերը,
ոչխարները, եզները,
ձիերը և ուղտերը
խոցերով պատվեցին
և սատկեցին: Բայց
եթե այդ հայրենիքի
կենդանիները
չհիվանդան:

Մեր բոլոր
կենդանիները
սատկեցին, իսկ ձերը՝
առողջ են: Ինչպես ս
սա կբացատրեք:

Սովորեն ասում է.
«Սա մեր հայրենիք
Աստվածն է, եկել է մեզ
ազատի ձեր դաժան
ստրկությունից, բայց ես
սովորական մարդ եմ,
ես նման բաներից չեմ
հասկանում»:

Մեր
քահանաները զոհեր
են մատուցում մեր
աստվածներին: Մեր սուրբ
ցուլը կբարկանա և վերջ
կդնի այս ամենին:

Ո՞ւ են
եգիպտացիների
աստվածները:
Նրանք զորություն
չունե՞ն:

Ասա՛ փարավոնին,
որ մեր բոլոր սուրբ
կովերը սատկել են: Մարդիկ
կկատաղեն, երբ հասկանան,
որ մեր աստվածները չեն
կարողացել նրանց պաշտպանել
Եբոյեցիների անտեսանելի
Աստծուց:

Բայց
փարավոնը
խստացրեց
իր սիրտը:

Ելից 9.6-7

Աստված կրկին
խոսեց Մովսեսի հետ
և պատվիրեց մոխիր
ցանել Երկրի վրա,
և Եգիպտացիները
կծածկվեն ուռուցքներով:

Աստված ասում է.

«Քանի որ դու թույլ չես տալիս
իմ ժողովորին զնալ, ես Է այնպես
կանեմ, որ քո Երկրի բոլոր մարդիկ
և կենդանիները ծածկվեն
ուռուցքներով»:

Օ՛, ո՛չ,
միայն ոչ
նորից:

Կանչե՛ք կախարդներին:
Թո՞ղ իրենց ամբողջ ուժերը
հավաքեն: Զոհաբերություն անեն
աստվածներին: **Վերջ դնեն այս
ամեսին:**

Դուք
ասացիք
ամենակարո՞ղ:

Դու
նո՞ւնաես:
Մի՞թե անզոր
ես Մովսեսի
Աստծո դեմ:

Կորե՞ք աչքից: Դուք, անզոր
հիմարների հավաքածու: Ձեր ձեռքի
գործերով հիմարեցնում եք մարդկանց,
բայց ես գիտեմ, որ դուք խաբեբա եք: Ո՞ւր են
ձեր աստվածները:

ՎԵՐ կաց կանուխ և զնա փարավոնի
մոտ և ասա՛. «Եբայեցիների Աստվածն
այսպէս է ասում. թո՛ւյլ տուր իմ
ժողովրդին զնալ: Քանի որ հաջորդ
արհավիրքը ավելի վատն է լինելու:
Այն կսպանի շատ մարդկանց: Սրանով
դու կիմանաս, որ ինձանից բացի ուրիշ
Աստված չկա: Դու ինձ չես ճանաչում,
բայց ես եմ քեզ փարավոն դարձրել:

Տեսնում ես, ես
գիտեի, որ դու
խստացնելու ես
քո սիրտը և թույլ
չես տալու իմ
ժողովրդին դուրս
գալ»:

«Զո՞ն համառությունն ինձ
ինսրավորություն է տալիս դրսնորել
զորությունս և դատաստան բերել
Եգիպտոսի վրա իմ ժողովրդի հանդեպ
ունեցած վատ վերաբերմունքի համար:
Դու գերադասում ես քո սեփական
շահերը և հակառակվում ես իմ կամքը
կատարելուն,

ուստի վաղն այս
նույն ժամին ես
սառցե և կրակե
անձրև կուղարկեմ,
ինչպիսին երկիրը
մինչ այժմ չի
տեսել»:

«Ես սա ասում եմ թեզ,
որ զգուշացնես բոլորին, որ
դրսում չմնան ո՞չ իրենք, ո՞չ
իրենց կենդանիները, քանի որ
ով դրսում լինի, կմեռնի»:

Թո՞ղ
Եհովայի
ասածի պես
լինի:

Ինչպե՞ս
կարող է նման
բան պատահել.
Կրակը և սառուցը
միախառնված:

Զորավոր
Աստված, Սե՛ր,
փրկի՛ր մեզ:

Աաա~ին

Նրանք, ովքեր ականջ
չդրեցին զգուշացմանը և
նսացին դրսում, մահացան:

Հայրիկ, ինչպե՞ս է
Մովսեսն անում սա:
Մի՞թե նրա Աստված
ավելի զորավոր է
քան Սեթը՝ քառսի
և փոթորկի
տիրակալը:

Նա
պնդում է,
որ միայն
մեկ Աստված
կա, և այս
Եբրայեցիները
Նրա
զավակներն
են:

Բայց ոչ ոք երբեք
չի տեսել նրա Աստծուն,
ոչ էլ Եբրայեցիները: Նրա
Աստված, որ հոգի է, ինչպես
նա է ասում, փորձում է
համոզել փարավոնին, որ թույլ
տա նրանց գնալ անապատ և
երկրապագել:

Զորավոր

ՍԵ՛թ, քառսի և փոթորկի
տիրակալ, աղաչում ենք քեզ
վերջ դիր այս սարսափելի
փոթորիկներին: Միանշանակ
դու ավելի զորավոր ես, քան
Մովսեսի անտեսանելի
Աստված:

Ելից 9.23-26

Այն մեզ չի
մոտենում, այլ միայն
եգիպտացիներին:

Հայրիկ
Ես վախենում եմ,
արդյո՞ք սառուցն ու
կրակը չի թափվի
մեզ վրա:

Ո՞չ, որդին:
Եհովան պատժում է
Եգիպտացիներին իրեն
չինազանդվելու համար:
Նա ցույց է տալիս,
որ նրանց փոթորկի
աստված Սեթը **անզոր**
է օգնելու նրանց:

Աս սարսափելի է:

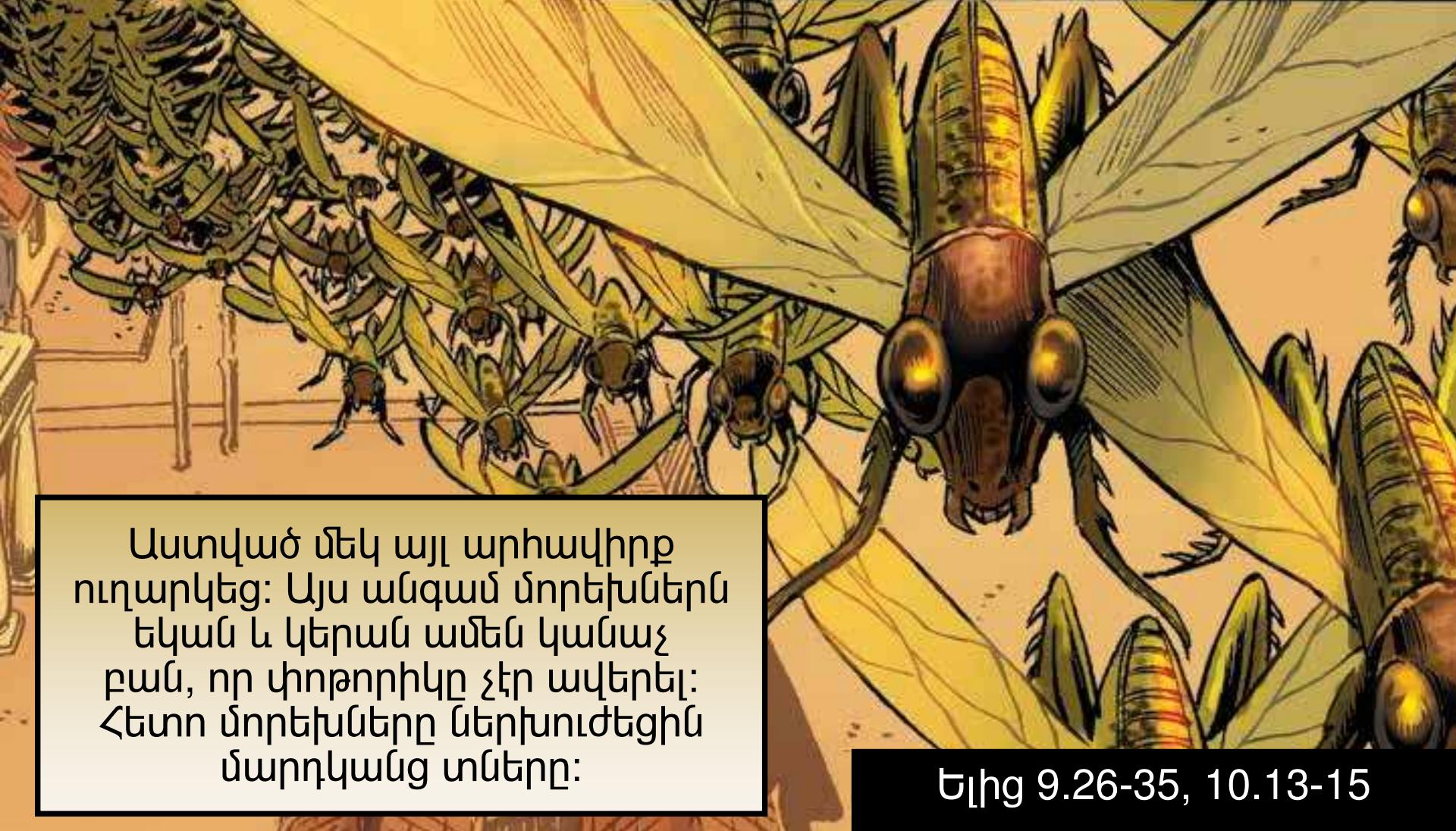

Ես մեղանչել եմ Եհովայի դեմ:
Եբրայեցիների Աստված **արդար** է, իսկ ես
և իմ ժողովուրդը **մեղավոր** ենք: Խնդրիր
Եհովային կանգնեցնել սարցե և կրակե
անձրևը, և ես իսկույն թույլ կտամ քո
ժողովրդին զնալ:

Երբ դուրս գամ քաղաքից
և պարզեմ ձեռքերս դեպի Երկինք,
արհավիրքը կդադարի: Սրանով դու¹
կիմանաս, որ Եհովան է **Երկրի Տերը**,
բայց դու քո խոսքը չես պահի: Դու դեռ
չես վախենում Աստծուց:

Երբ փարավոնը տեսավ,
որ փոթորիկն անցավ,
նորից իր սիրտը
խստացրեց: Նա թույլ
չտվեց ժողովրդին զնալ:

Աստված մեկ այլ արհավիրք
ուղարկեց: Այս անգամ մորեխներն
եկան և կերան ամեն կանաչ
բան, որ փոթորիկը չէր ավերել:
Հետո մորեխները ներխուժեցին
մարդկանց տները:

Ելից 9.26-35, 10.13-15

Մայրիկ,
մայրիկ

Ասսե՛յ

Աչք,
սահման

ԳԵ՛Բ,
բուսականության
աստված, մի՞թե դու չես
տեսնում, թե Եբրայեցիների
Աստված ինչ է անում մեր
բերքի հետ:

Օսիրիս,
ցո՛ւց տուր քո
զորությունն
այսօր:

Ելից 10.14-20

Փարավոնը կանչեց
Սովուսին և
խոստացավ թողնել
ժողովրդին, բայց,
երբ մորեխներն
անհետացան, նա
նորից խստացրեց իր
սիրտը և իրաժարվեց
ազատ արձակել
իր ստրուկներին:

Հետո Աստված շոշափելի խավարով
ծածկեց Եգիպտոսը: Երեք օր ավելի
մութ էր, քան ամպամած գիշերը, բայց
Եբրայեցիների տներում խավար չկար:

Կորի՞ր աչքից:
Չեմ ուզում այլս երեսդ
տեսնել, հակառակ
դեպքում դու կմեռնես:

Դու այս անգամ ճիշտ
ասեցիր: Մենք էլ երբեք
չենք հանդիպի:

Ոա՛, արևի
հզոր աստված, լսի՛ր
մեզ: Երեք օր է ինչ թաքցուի
ես քեզ: Մի՞թե չես կարող
հաղթել Եբրայեցիների
Աստծուն:

Ահա՝ Մի վերջին արհավիրք և փարավոնը կցանկանա, որ մենք լքենք Եգիպտոսը։ Այսօր կեսգիշերին Աստված կանցնի Եգիպտոսի տարածքով։ Ամեն ընտանիքում նորածին տղա երեխաները կմեռնեն։ Աստված կպատժի մեղքը այս գիշեր։

Իսկ
ի՞նչ կլինի մեր
նորածինների
հետ։ Նրանք է՞լ
կմեռնեն։

Աստված փրկություն է շնորհել

բոլոր նրանց, ովքեր հավատում
են, նույնիսկ եզրապետացիներին:
Հիմա գնացե՞ք և վերցրե՞ք արու
զառ կամ այծ, մորթե՞ք այս գիշեր
և արյունը քսեք ձեր դոների
երկու կողմերին և վերևի
հատվածին:

Եհովան ասում է. «Այս գիշեր կանցնեմ
երկրով մեկ և կզարկեմ բոլոր նորածին
տղաներին և, երբ տեսնեմ ձեր դոների
վրայի արյունը, կանցնեմ այդ տան կողքով
և ոչ ոք չի մերժի»: Մնացե՞ք ձեր տներում
այսօր և կերե՞ք մորթված զառնուկը:

Վաղը գնացեք ձեր
Եգիպտացի տերերի մոտ,
Վերցրեք նրանց թանկարժեք
զարդերը, ոսկին և արծաթը:
Աստված հպվել է նրանց
սրտերին: Նրանք ձրի և լիքը
կտան ձեզ:

Հավաքեք ձեր
բոլոր իրերը և պատրաստվեք
Վաղն առավոտյան դուրս գալուն: Դուք
այլևս հետ չեք գա այստեղ: Մեկընդմիշտ
իրաժեշտ տվեք Եգիպտոսին: Սա կլինի
նոր ժամանակի սկիզբ ձեր համար, ձեր
առաջին օրը:

Հայրիկ,
սա մեր ունեցած
միակ գառնուկն է,
չե՞նք կարող կարմիր
ներկ կամ ուրիշ բան
օգտագործել:

Որդիկ, Աստված
պատվիրել է գառնուկ
մորթել և դրա արյունը
քեզ դրանդիներին: Մենք
պետք է անենք այնպես,
ինչպես Աստված ասել է:
Դու տեսար, թե ինչպես նա
պատժեց նրանց, ովքեր
չինազանդվեցին: Այս
գառնուկը քեզ կփոկի
մահից:

Ուրեմն, նա
ինձ համա՞ր
մորթվեց:

Ինձ համար
նույնապես,
քանի որ Ես Էլ
առաջնեկ Եմ:

Եհովան ասաց.
«Եթի տեսնեմ արյունը դրների վրա, կիմանամ, որ դուք ինձ հավատում եք և չեմ սպանի ոչ մեկին այդ տան մեջ»:

Մայրիկ,
ինչո՞ւ է Աստված
մեր դուռն արյունով
ներկում:

Ելից 12.26-28, 35-36

Ինչո՞ւ
դուք չեք
մորթել
գառնուկին և
արյունը քսել
դուանք:

Դուք իավատո՞ւմ
եք այդ **սնահավատությանը**:
Ինչպե՞ս կարող է մի փոքր
արյունը խափանել մահը: Իմ
որդին չի վախենում, այնպես
չէ՞ Զոյկիմ:

Իհարկե ո՞չ: Կարծում եք
Ես նրբի՞կ եմ: Կրոնը **թուլամորթների**
համար է: Բարի Աստված չի սպանի
մարդկանց, եթե դրներին արյուն չեն քսել:
Իսկ այն մարդիկ, ովքեր չե՞ն լսել:

Հայրիկ, ինչո՞ւ
է այս գիշերը
տարբերվում
մյուսներից:

Որովհետև այս երեկո
Աստված կզարկի բոլոր
նորածին տղաներին և նրանք
կմեռնեն, որովհետև չեն
հավատում նրան: Բայց, եթք
արյունը տեսնի, կանցնի
այդ տան կողքով:

Սա օրերի սկիզբն է մեզ համար:
Ամեն տարի այս օրը մենք պետք է տոնենք
զատիկը և հիշենք ինչպես Աստված
ազատեց մեզ փարավոնի ձեռքից:

Հայրիկ, լսիր
բղավոցները: Երևի
կործանիչն արդեն
այստեղ է:

Մի վախեցեք:
Մենք հնազանդվել ենք
Աստծուն: Արյունը դրան
վրա է: Մենք ուտում ենք
գառնուկը:

**Տռալ մաշանք: Ար
բան արե՛ք: Կանգե՛ք
Մովսեսին:**

Ելից 12.28

Վասա՞յ

Ո՞ւ,
Ամսա՞ս, ո՞ւ
իմ որոդին:

Ուսո՞ւ

Ցավում եմ, բայց արդեն
շատ ուշ է: Ձեզ զգուշացվել էր, բայց
դուք մերժեցիք հավատալ: Կարծում եմ
շատերը մահացան այս գիշեր:

Հազարավորները
մահացան այդ գիշեր,
երբ կործանիչը անցավ
Երևանի միջով, բայց նրանք,
ովքեր հավատացել և
արյունը քսել էին դռներին,
կենդանի մսացին:

Մեր
որդին
մահացավ:

Ծուապի՞ր,
Մովսեսին այստեղ
թէ՞ր:

Աս ի՞նչ է...

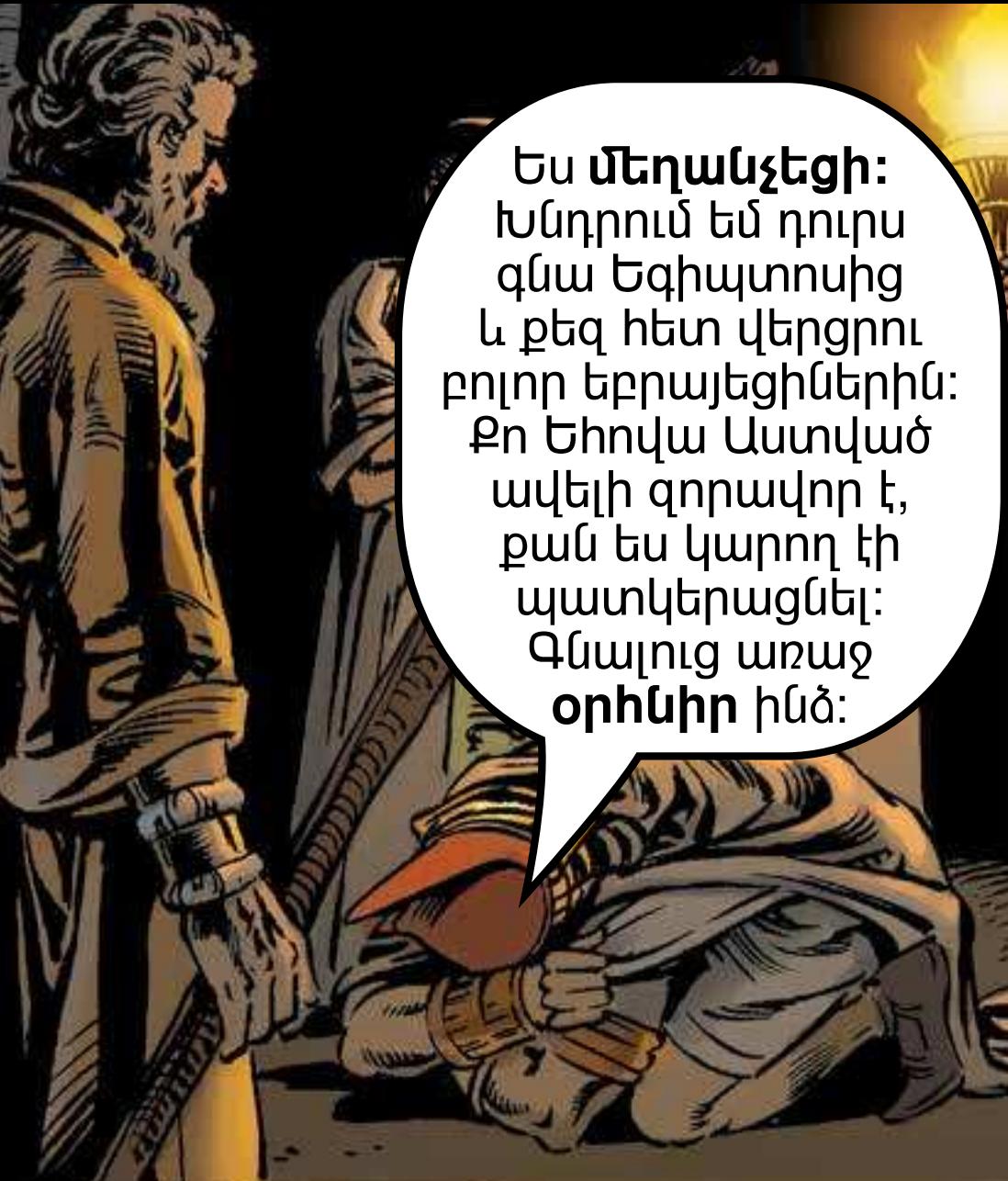
Նա իր
ընտանիքի
առաջնեկն էր:

Ելից 12.29-31

Փարավոնը
նորից կանչեց
Մովսեսին:

Բայց փարավոնը չնայեց
Սովորութիւնը:

Ես մեղանչեցի:
Խնդրում եմ դուրս
գնա Եգիպտոսից
և քեզ հետ վերցրու
բոլոր Եգիպտականներին:
Զո Եհովա Աստված
ավելի զորավոր է,
քան ես կարող էի
պատկերացնել:
Գնալուց առաջ
օրինիր ինձ:

Ինչպես Աստված խոստացել էր իրենց հայրերին, չորս հարյուր տարի անց նրանք դուրս են գալիս Եգիպտոսից: Եգիպտացիք նրանց տվեցին թանկարժեք զարդեր, արծաթ, ոսկի, սնունդ, ամեն բան, ինչ կարող էին տանել: Դա ուրախալի իրադարձություն էր Եբրայեցիների համար. նոր ազգի առաջին օրը:

600,000
տղամարդիկ
կանանց և
երեխաների
հետ դուրս Եկան
Եգիպտոսից,
որ զնան
Խոստացված
երկիր:

Աստված ցերեկները
առաջնորդում էր նրանց ամպի
սյունով, որ ստվերի տակ
քայլեն, իսկ գիշերները՝ կրակի
բոցով, որ լուսավորվեն:

<https://goodandevilbook.com/>